

ЗАКОН

О АГЕНЦИЈИ ЗА ОСИГУРАЊЕ ДЕПОЗИТА

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се положај, организација, овлашћења и функције Агенције за осигурање депозита (у даљем тексту: Агенција) основане Законом о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10).

Агенција је самостални правни субјект који обавља послове утврђене овим и другим законом и функционално је независна од било ког државног органа.

Агенција има својство правног лица и уписана је у судски регистар правних лица и других субјеката.

Седиште Агенције је у Београду.

Члан 2.

Агенција обавља послове обавезног осигурања депозита и исплате осигураних износа, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита.

Поред послова из става 1. овог члана, Агенција:

1) управља имовином пренетом у поступку реструктурирања банака и обавља друге послове у вези с поступком реструктурирања банака, у складу са законом којим се уређују банке;

2) обавља функцију стечајног или ликвидационог управника у банкама, друштвима за осигурање и даваоцима лизинга, у складу са законом којим се уређује стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање и законом којим се уређује финансијски лизинг;

3) организује фонд за заштиту инвеститора, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала.

Члан 3.

Агенција има статут, који усваја Управни одбор Агенције (у даљем тексту: Управни одбор).

Статутом Агенције уређују се:

- 1) организација и начин обављања послова Агенције;
- 2) делокруг органа Агенције;
- 3) заступање и представљање Агенције;
- 4) подаци и исправе који се одређују као тајни и начин поступања с тим подацима и исправама;
- 5) друга питања значајна за рад Агенције.

Статут Агенције објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 4.

На права, обавезе и одговорности из радног односа запослених у Агенцији примењују се општи прописи о раду, ако овим законом није друкчије одређено.

Агенција се не сматра корисником буџетских нити јавних средстава, у смислу закона којим се уређују јавне набавке у случају избора банке исплатиоца на начин дефинисан законом којим се уређује осигурање депозита, закона којим се регулише рад јавних агенција, прописа којима се ограничава број запослених у јавном сектору, као и прописа којима се уређује буџетски систем.

II. ПОСЛОВИ АГЕНЦИЈЕ

1. Осигурање депозита

Члан 5.

Агенција осигурава депозите код банака под условима и на начин утврђен законом којим се уређује осигурање депозита и врши исплату осигураних износа у складу с тим законом.

2. Управљање имовином пренетом у поступку реструктурирања банака

Члан 6.

Агенција управља имовином и обавезама банке у реструктурирању или банке за посебне намене које су решењем Народне банке Србије на њу пренете.

Агенција је дужна да послове у вези са пренетом имовином и обавезама из става 1. овог члана обавља с пажњом доброг привредника и о томе извештава Народну банку Србије, у роковима и на начин утврђеним решењем Народне банке Србије.

III. СРЕДСТВА АГЕНЦИЈЕ

Члан 7.

Средства која Агенција користи за своје пословање чине:

1) фонд средстава за осигурање депозита (у даљем тексту: фонд за осигурање депозита) ради обављања послова из члана 2. став 1. овог закона;

2) фонд средстава за заштиту инвеститора (у даљем тексту: фонд за заштиту инвеститора) ради обављања послова из члана 2. став 2. тачка 3) овог закона;

3) средства која Агенција користи за обављање послова из члана 2. став 2. тач. 1) и 2) овог закона;

4) средства која Агенција користи за обављање послова из члана 27. овог закона.

За покриће оперативних трошкова Агенције у вези с пословима који се односе на осигурање депозита издвајају се средства фонда за осигурање депозита и то у износу који на годишњем нивоу не прелази износ од 1,7 % средстава прикупљених у том периоду по основу уплате редовне премије, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита.

Директор Агенције утврђује критеријуме за распоређивање оперативних трошкова Агенције из става 2. овог члана и за раздвајање ових трошкова од трошкова насталих обављањем других послова Агенције, како би се обезбедило да средства издвојена из фонда за осигурање депозита у складу с тим ставом Агенција користи искључиво за покривање оперативних трошкова из тог става.

Агенција средства за обављање послова из члана 2. овог закона обезбеђује из прихода које оствари својим пословањем, накнада за обављање послова из члана 2. став 2. овог закона, донација, буџета Републике Србије, задуживањем у земљи и иностранству и на други начин, у складу са законом.

За износ вишка прихода над расходима, односно вишка расхода над приходима оствареног пословањем средствима фонда за осигурање депозита и утврђеног у складу са одредбама закона којим се регулише рачуноводство, врши се увећање, односно умањење тог фонда.

Средства Фонда за осигурање депозита не подлежу опорезивању.

Члан 8.

Агенција је дужна да средства из члана 7. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, држи на посебним депозитним рачунима отвореним код Народне банке Србије.

Динарска средства из става 1. овог члана Агенција улаже у дужничке хартије од вредности које издаје Република Србија или Народна банка Србије, а девизна средства из тог става Народна банка Србије, на основу уговора закљученог са Агенцијом и по налогу Агенције, у своје име, а за рачун Агенције, улаже у стране хартије од вредности или их полаже као депозит код страних банака, у складу с политиком управљања девизним резервама.

Члан 9.

У случају да средства из члана 7. став 1. тачка 1) овог закона нису довољна за обављање послова Агенције, Влада је дужна да, на захтев Агенције, по хитном поступку донесе одлуку о обезбеђењу средстава из буџета Републике Србије или задуживањем у земљи и иностранству на основу акта Народне скупштине и у складу са законом о буџету и законом којим се регулише јавни дуг.

О конкретном износу задужења Републике Србије за намене утврђене ставом 1. овог члана, одлучује Влада.

IV. ОРГАНИ АГЕНЦИЈЕ

Члан 10.

Органи Агенције су Управни одбор и директор Агенције.

Агенција може имати једног директора или три или више директора који чине Одбор директора. Тачан број директора и начин рада Одбора директора уређују се Статутом. Ако Статутом није другачије прописано, Агенција има једног директора.

Осим уколико овим законом није другачије одређено, све одредбе које се тичу директора Агенције сходно се примењују на директоре који чине Одбор директора, односно на Одбор директора Агенције.

Члан 11.

Управни одбор има пет чланова од којих су три независна.

Једног члана, на предлог министарства надлежног за послове финансија, именује и разрешава Влада.

Једног члана именује и разрешава Народна банка Србије.

Независне чланове Управног одбора именује Влада на предлог министарства надлежног за послове финансија, уз претходно прибављену сагласност Народне банке Србије.

Независне чланове Управног одбора разрешава Влада на предлог министарства надлежног за послове финансија, односно Народне банке Србије уз обавезно претходно прибављање позитивног мишљења институције која није предложила разрешење.

Разлози за разрешење чланова Управног одбора дефинисани су чланом 17. овог закона.

Мандат свих чланова Управног одбора је четири године, с правом поновног избора на мандат од годину дана.

Управни одбор већином гласова укупног броја својих чланова бира за председника једног од независних чланова.

Члан 12.

За члана Управног одбора може бити именовано лице:

- 1) које испуњава опште услове за заснивање радног односа;
- 2) које има високо образовање стечено на студијама другог степена и најмање осам година радног искуства у областима финансија, банкарства, осигурања или привредног и финансијског права;
- 3) које није осуђивано за кривично дело на безусловну казну затвора, нити за кривично дело које га чини недостојним вршења функције члана овог одбора;
- 4) коме радни однос није отказиван због повреде радне обавезе;
- 5) које није функционер у смислу прописа којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција, не обавља функцију у политичкој странци или синдикалној организацији, није члан органа управљања банке, друге финансијске институције или удружења банака, друштва за ревизију које врши ревизију финансијских извештаја Агенције, другог правног лица с којим Агенција сарађује у обављању својих послова у складу са одредбама члана 2. овог закона или банака, друштава за осигурање и других финансијских институција, нити је запослен у тим лицима, односно њихов сарадник.

Поред услова из става 1. овог члана, лице које се именује за независног члана Управног одбора мора да испуњава и следеће услове:

- 1) да није функционер, запослени нити лице које је по било ком основу директно или индиректно повезано са Владом, Народном банком Србије, Агенцијом или другим правним лицем чији је оснивач Република Србија;
- 2) да није физичко лице повезано са банком, у смислу закона којим се уређује пословање банака;
- 3) да у периоду од годину дана који претходи његовом именовану није био члан органа управљања банке или удружења банака, нити запослен у тим правним лицима, односно ангажовано лице код истих.

Члан 13.

Управни одбор:

1) доноси статут, акт којим се уређује поступак избора банке исплатиоца, акт којим се уређује поступак јавног конкурса за именовање независних чланова Управног одбора и акт којим се уређује поступак јавног конкурса за именовање директора Агенције;

2) даје мишљење на нацрт извештаја о тесту најмањих трошкова који је доставила Народна банка Србије и предузима све потребне активности да се пренос средстава фонда за осигурање депозита која се користе за финансирање реструктурирања банке изврши у року и на начин утврђен решењем Народне банке Србије, у складу са законом којим се уређују банке;

3) доноси одлуке о управљању и располагању средствима Агенције, у складу са законом;

4) доноси опште акте који се односе на осигурање депозита, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита;

5) доноси опште акте који се односе на обављање послова заштите инвеститора, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала;

6) доноси опште акте којима се уређује поступање Агенције као стечајног, односно ликвидационог управника, у складу са законом којим се уређује стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање;

7) доноси стратегију управљања имовином пренетом у поступку реструктурирања банака;

8) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције, именује и разрешава директора Агенције, као и руководиоце организационих јединица у Агенцији;

9) врши надзор над законитошћу рада директора Агенције;

10) усваја финансијски план Агенције;

11) усваја годишњи финансијски извештај Агенције;

12) усваја извештај о раду Агенције;

13) бира друштво за ревизију финансијских извештаја Агенције и разматра те извештаје;

14) усваја план интерне ревизије, разматра и усваја извештаје о обављеној интерној ревизији;

15) усваја правилник о пословном понашању запослених у Агенцији и надзире његову примену;

16) доноси пословник о свом раду;

17) обавља друге послове утврђене законом, статутом и актима Агенције.

Управни одбор доноси статут и акте из става 1. тачке 1) овог члана једногласно.

Управни одбор доноси остале одлуке већином гласова укупног броја својих чланова, осим ако овим законом или статутом за доношење појединих одлука није предвиђена квалификована већина.

Управни одбор може одлучити да његовим састанцима присуствују и независни стручњаци у појединим областима од значаја за рад Агенције, без права гласа.

Члан 14.

Члан Управног одбора за свој рад прима накнаду која се утврђује статутом Агенције.

Члан 15.

Чланови Управног одбора, као и чланови њихових породица не могу имати акције, оснивачке улоге ни дужничке хартије од вредности банака, других финансијских институција, друштава за ревизију или других правних лица с којима Агенција сарађује у обављању послова из своје надлежности, нити бити у било каквим облигационо-правним односима са Агенцијом осим оних који произлазе из чланства у Управном одбору, о чему подносе писану изјаву Влади, најкасније наредног дана од дана њиховог именовања, као и сваке наредне године за време трајања мандата, најкасније до 31. јануара текуће године.

Члановима породице, у смислу става 1. овог члана, сматрају се супружници, деца и остали потомци, родитељи и остали преци, побочни сродници до трећег степена сродства, усвојеници, усвојилац, као и лица стављена под старатељство члана Управног одбора.

Изјава из става 1. овог члана садржи следеће податке чланова Управног одбора, као и чланова њихових породица: име и презиме лица, адресу становања, број личне карте и место издавања личне карте.

Члан 16.

Члану Управног одбора функција престаје истеком мандата, подношењем оставке, или разрешењем.

Чланови Управног одбора које је именovala Влада подносе оставку Влади и дужни су да о поднетој оставци без одлагања обавесте Управни одбор.

Члан Управног одбора кога је именovala Народна банка Србије подноси оставку Народној банци Србије и дужан је да о поднетој оставци без одлагања обавести Управни одбор.

Члану Управног одбора који је поднео оставку, функција престаје избором новог члана, а најкасније истеком 90 дана од дана подношења оставке, а члану Управног одбора који је разрешен даном доношења одлуке о разрешењу.

Члан 17.

Разлози за разрешење чланова Управног одбора су:

1) ако је оптужен, односно правноснажно осуђен за кривично дело против привреде, права по основу рада, имовине, државних органа, правосуђа, јавног реда и правног саобраћаја и службене дужности или је правноснажно осуђен на безусловну казну затвора;

2) ако је покренут истражни поступак за кривично дело против привреде, права по основу рада, имовине, државних органа, правосуђа, јавног реда и правног саобраћаја и службене дужности, као и дела за која је предвиђена безусловна казна затвора;

3) ако је утврђено да је због нестручног, несавесног и недоличног обављања функције, озбиљнијих пропуста у доношењу и извршавању одлука, као и у организовању послова Агенције, дошло до знатног одступања од остварења основног циља Агенције;

4) ако се на основу налаза и мишљења надлежне здравствене установе утврди да је због здравственог стања трајно изгубио радну способност за вршење те функције или је привремено неспособан за вршење функције у трајању дужем од шест месеци;

5) ако није доставио или је доставио лажну изјаву о подацима из члана 15. овог закона;

6) ако се утврди да не испуњава услове за именовање из члана 12. овог закона.

Члан Управног одбора именован уместо члана коме је престала функција пре истека мандата ову функцију врши до истека тог мандата.

Члан 18.

Директора Агенције (у даљем тексту: директор) Управни одбор именује на основу спроведеног јавног конкурса.

Директор заснива у Агенцији радни однос на одређено време, до престанка мандата.

Мандат директора је пет година, с правом поновног избора.

За директора може бити именовано лице које испуњава услове из члана 12. овог закона и има најмање осам година искуства на руководећим позицијама у државним органима, институцијама којима су поверена јавна овлашћења, финансијским институцијама и осталим привредним друштвима.

Директор подноси Управном одбору писану изјаву о подацима из члана 15. овог закона најкасније 15 радних дана од дана именовања, као и сваке наредне године за време трајања мандата, најкасније до 31. јануара текуће године.

Директор за свој рад одговара Управном одбору.

Директору престаје дужност истеком мандата, подношењем оставке Управном одбору, или разрешењем.

Разлози за разрешење чланова Управног одбора, дефинисани у члану 17. став 1. овог закона, сходно се примењују и на разрешење директора.

Ако директору престане дужност пре времена на које је именован, Управни одбор именује вршиоца дужности директора, најдуже на шест месеци.

Члан 19.

Директор:

- 1) представља и заступа Агенцију;
- 2) организује рад Агенције и руководи њеним радом;
- 3) предлаже акте које доноси Управни одбор;
- 4) предлаже акт о систематизацији радних места у Агенцији и даје Управном одбору предлоге за именовање руководиоца организационих јединица у Агенцији;

5) извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;

6) одговара за законитост и ефикасност рада Агенције, као и за коришћење средстава Агенције;

7) обавља друге послове утврђене законом и статутом Агенције.

Директор је дужан да Управном одбору подноси редовне извештаје о пословању Агенције, најмање једном тромесечно.

Члан 20.

Агенција, запослени у Агенцији, чланови Управног одбора Агенције, као и лица која по налогу Агенције врше дужности утврђене законом не одговарају за штету која настане вршењем тих дужности, осим ако се докаже да при вршењу својих радних задатака нису поступали у доброј вери.

За штету из става 1. овог члана, лица из тог става не могу одговорати ни након престанка радног односа у Агенцији, односно престанка вршења функције.

Агенција је дужна да надокнади трошкове заступања запослених у Агенцији у судским и управним поступцима покренутим у вези с дужностима које ти запослени врше на основу овог закона. Ове трошкове Агенција је дужна да надокнади и лицима којима је престао радни однос у Агенцији.

V. ИЗВЕШТАЈИ АГЕНЦИЈЕ

Члан 21.

Агенција најмање једном годишње подноси извештај о свом раду Народној скупштини, преко Владе и Народној банци Србије.

Члан 22.

Годишњи финансијски извештаји Агенције сачињавају се у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

Члан 23.

Ревизија годишњих финансијских извештаја Агенције врши се на начин утврђен законом којим се уређује ревизија финансијских извештаја, којом приликом ће Управни одбор обезбедити и додатну израду посебног извештаја ревизије у вези са пословањем фонда за осигурање депозита.

Ревизију годишњих финансијских извештаја Агенције обавља друштво за ревизију са листе спољних ревизора који су овлашћени да врше ревизију финансијских извештаја банака, а коју објављује Народна банка Србије.

Годишњи финансијски извештај Агенције, са извештајем спољног ревизора, Управни одбор подноси Влади и Народној банци Србије и то до 15. маја наредне године.

Члан 24.

Агенција има интерног ревизора који обавља послове интерне ревизије, у складу са статутом и општим актима Агенције.

Избор интерног ревизора врши Управни одбор, на предлог директора. Интерни ревизор за свој рад одговара Управном одбору.

Предмет интерне ревизије могу бити сви пословни процеси и активности који се обављају у Агенцији, а нарочито унутрашње контроле успостављене ради обезбеђивања поузданости рачуноводственог и финансијског информационог система и одговарајућих финансијских извештаја и обезбеђивања усклађености финансијских извештаја са законом и општим актима.

Интерна ревизија врши се на основу плана који је усвојио Управни одбор, а може се спроводити и ванредно, на основу захтева Управног одбора.

VI. ТАЈНОСТ ПОДАТАКА

Члан 25.

Подаци који се односе на пословање, финансијско стање и реструктурирање банака, укључујући и податке који се односе на осигурање депозита, те финансијско стање друштава за осигурање и давалаца лизинга, као и документи који садрже такве податке, а које чланови Управног одбора и запослени у Агенцији на било који начин сазнају у обављању својих послова, односно функција - одређују се и штите се као тајни подаци са ознаком степена тајности „СТРОГО ПОВЕРЉИВО”, „ПОВЕРЉИВО” или „ИНТЕРНО”, у складу са законом којим се уређује тајност података.

Лица из става 1. овог члана дужна су да чувају податке и документе из тог става као тајне податке, односно не могу их учинити доступним трећим лицима, осим у случајевима прописаним законом.

Обавеза чувања тајне за лица из става 1. овог члана не престаје ни након престанка радног односа, односно функције.

Изузетно од става 2. овог члана, Агенција може податке и документе из става 1. тог члана учинити доступним домаћим и страним регулаторним телима, под условом да их та регулаторна тела користе искључиво у сврхе за које су прибављени.

Објављивање података из става 1. овог члана изражених у збирном облику тако да се на основу њих не може утврдити идентитет појединачних банака, односно физичких и правних лица, не сматра се повредом обавезе чувања тајности података.

VII. САРАДЊА У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА АГЕНЦИЈЕ

Члан 26.

Агенција сарађује са страним и домаћим регулаторним телима, ради обављања и унапређења својих послова утврђених овим и другим законом.

Агенција може с телима из става 1. овог члана размењивати податке прибављене у обављању њених послова утврђених овим и другим законом ако је обавеза чувања тајних података која важи за та тела једнака или строжа од обавезе из члана 25. овог закона.

Агенција може размењивати податке (информације) прибављене од тела из става 1. овог члана са другим страним и домаћим регулаторним телима, на њихов захтев и уз претходну сагласност тела од којих је те податке (информације) прибавила, при чему се ти подаци (информације) могу размењивати само за потребе одређене том сагласношћу.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Агенција ће послове које обавља у складу са Законом о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10), а које не обавља у складу са одредбама овог закона, наставити да обавља до њиховог преузимања од стране министарства надлежног за послове финансија, односно другог надлежног органа, у складу са законом, и то:

- реализацију поступака продаје акција банака, чији је акционар Република Србија, започетих до дана ступања на снагу овог закона, у складу са законом и инструкцијама министарства надлежног за послове финансија уз накнаду у износу до 0,1% постигнуте продајне цене акција, о чему одлуку доноси Влада;

- реализацију поступака продаје друштвеног капитала у друштвима за осигурање у складу са законом којим се регулише осигурање;

- реализацију поступака наплате потраживања преузетих у име и за рачун Републике Србије, укључујући и Аутономну покрајину Војводину, започете до ступања на снагу овог закона уз право на накнаду судских и других трошкова у висини стварних трошкова проистеклих из вођења тих поступака, као и право на накнаду у висини од 3% наплаћених потраживања.

У реализацији послова из става 1. овог члана, Агенција најпре намирује стварне трошкове и накнаде прописане овим чланом, а остатак уплаћује на рачун буџета Републике Србије односно буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 28.

Чланови Управног одбора биће именовани у складу са овим законом најкасније у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Министарство надлежно за послове финансија ће, без одлагања а након ступања на снагу овог закона, спровести поступак избора и предлагања Влади кандидата за независне чланове Управног одбора, а у року из става 1. овог члана.

При првом именовању чланова Управног одбора у складу са овим законом, чланови које предлажу министарство надлежно за послове финансија и Народна банка Србије именују се на четири године, два независна члана на три, а један на две године.

Министарство надлежно за послове финансија ће, без одлагања, након ступања на снагу овог закона спровести поступак избора и предлагања Управном одбору Агенције кандидата за директора, у складу са овим законом, а Управни одбор је дужан да најкасније у року од 30 дана од истека рока из става 1. овог члана, именује директора.

Органи управљања именовани у складу са Законом о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10) обављаће послове Управног одбора и директора Агенције прописане овим законом до именовања нових органа управљања.

Члан 29.

Агенција је дужна да, у складу са одредбама овог закона донесе статут најкасније у року од 30 дана од именовања Управног одбора.

До доношења аката из става 1. овог члана остају на снази статут и други општи акти Агенције, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 30.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10).

Члан 31.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а почеће да се примењује од 1. априла 2015. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тач. 6. и 16. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, јединствено тржиште; правни положај привредних субјеката; систем обављања појединих привредних и других делатности; робне резерве; монетарни, банкарски, девизни и царински систем; економске односе са иностранством; систем кредитних односа са иностранством; порески систем, као и организацију, надлежност и рад републичких органа.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ЊИМЕ ЖЕЛЕ ОСТВАРИТИ

Агенција за осигурање депозита (у даљем тексту: Агенција), према важећем Закону о Агенцији („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10), има статус јавне агенције. Истим законом прописано је да Агенција поред послова обавезног осигурања депозита, обавља и послове пружања финансијске подршке банкама, администратора банке, спроводи тест најмањих трошкова, оснивања банке за посебне намене, стечајног или ликвидационог управника у банкама и друштвима за осигурање, управљања банкама чији је акционар Република Србија, организује и спроводи поступак продаје тих акција, организује и спроводи поступак продаје друштвеног и државног капитала у друштвима за осигурање, спроводи наплату потраживања у име и за рачун Републике Србије.

Агенција, такође, упућује Влади предлог за пружање финансијске подршке банци када је износ финансијске подршке потврђен тестом најмањих трошкова, односно када подразумева да је износ тако пружене подршке мањи од износа осигураних депозита који би били исплаћени. Извори средстава за пружање финансијске подршке јесу буџет Републике Србије, средства Агенције међу којима и средства Фонда за осигурање депозита и други извори, при чему финансијска подршка може бити и у форми кредита, бесповратне помоћи, депонована средстава и др.

Поменутиим законом, Агенција може, у складу са актом Владе, на предлог Народне банке Србије (у даљем тексту: НБС), код банака покрити потенцијалне губитке, преузети, купити или на други начин стећи лошу активу, управљати лошом активом и продати ту активу, при чему за покриће губитака, Република Србија може издавати обвезнице.

Према важећем законском решењу, органе управљања Агенцијом чине Управни одбор и директор. Управни одбор Агенције, сходно Закону, одговара за свој рад Влади. Чланови Управног одбора Агенције су, по функцији министар задужен за послове финансија, министар привреде и вицегувернер НБС задужен за контролу пословања банака, док остале чланове, именује Влада и то, два члана на предлог министарства задуженог за послове финансија (председника и једног члана), једног на предлог НБС и једног на предлог репрезентативног удружења банака.

Агенција о свом раду, једном годишње, подноси извештај Народној скупштини, Влади, НБС и Министарству финансија. Годишњи рачун Агенције, заједно са извештајем ревизора, Управни одбор Агенције подноси Влади и НБС.

Поред делокруга надлежности Агенције прописаних Законом о Агенцији, Законом о преузимању имовине и обавезе одређених банака ради очувања стабилности финансијског система Републике Србије („Службени гласник РС”, број 102/12) одређено је да Агенција, у поступку преноса целе или дела имовине и укупних или дела обавеза на банку за посебне намене или банку преузимаоца, банци преузимаоцу може пружити бесповратну финансијску подршку. Истим законом истовремено је предвиђена и дерогација Закона о Агенцији, Закона о осигурању депозита („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10) и Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање („Службени гласник РС”, број 61/05, 116/08 и 91/10).

Извор средстава у поступку преузимања целе или дела имовине и укупних или дела обавеза на банку за посебне намене или банку преузимаоца јесу средства Агенције, а у случају недостатка новчаних средстава, односно уколико се за то укаже потреба, Република Србија из буџета надокнађује недостајући износ средстава.

Послујући у складу са важећом законском регулативом, а истовремено имајући у виду да се банкарски сектор земље у протеклом периоду континуирано и интензивно суочавао са бројнијим проблемима у пословању, што је у коначници резултирало одузимањем дозвола за рад Пољопривредној банци Агробанци а.д. Београд (у даљем тексту: Агробанка), Новој Агробанци а.д. Београд (у даљем тексту: НАГБ), Развојној банци Војводине а.д. Нови Сад (у даљем тексту: РБВ), Привредној банци Београд а.д. Београд (у даљем тексту: ПББ) и Универзал банци а.д. Београд (у даљем тексту: УББ) од стране НБС, Агенција, односно Фонд за осигурање депозита је већ након решавања проблема са којима су се суочиле у свом пословању НАГБ и РБВ, био потрошен. Иако је решавање проблема у пословању поменутих банака довело до потпуног пражњења Фонда за осигурање депозита, предузете активности у протеклом периоду (2012. и 2013. године) омогућиле су избегавање наступања поремећаја на укупном финансијском тржишту Републике Србије (чији би трошак, сасвим извесно, био знатно већи) и, сходно томе, омогућиле несметан наставак рада банкарског сектора земље, обезбеђивање депозита и очување поверења у банкарски сектор, као једном од најважнијих фактора опште тржишне стабилности.

Истовремено са решавањем проблема у пословању са којима су се суочиле поменуте банке, надлежне институције су предузеле и низ различитих активности усмерених на дефинисање кључних узрока проблема, благовремено евидентирање раних знакова упозорења нарушавања стабилности финансијског система, предузимања консеквентних раних интервенција у циљу спречавања угрожавања стабилности банкарског сектора, различитих начина решавања проблематичних ситуација, са циљем очувања стеченог поверења у банкарски сектор и унапређења финансијске стабилности земље.

Суочавање са свим последицама санације и магнитуда текуће кризе су, недвосмислено, указали на потребу системског приступа одређенијој регулацији финансијског сектора и надзора над истим, с обзиром на то да, сада сасвим извесно, развој (или, стагнација и/или назадовање) финансијског система има драстично већи утицај на економску активност него што се раније мислило, да су трошкови финансијске кризе веома високи, као и да стабилност цена није довољна за постизање финансијске стабилности¹. Наиме, стабилан

---

¹ Извор: НБС – званична интернет страница, део Финансијска стабилност

банкарски сектор представља основ доброг функционисања привредног система било које развијене тржишне привреде, тако да ниво развијености финансијског сектора представља кључни основ конкурентности привреде сваке земље, с обзиром на то да, с једне стране, мобилише слободна новчана средства, док би, с друге, тако прикупљена новчана средства требало да улаже у најпродуктивније сврхе.

С тим у вези, а имајући у виду да факторе који су изазвали дестабилизацију финансијског система земље, благовремено су покренути преговори са различитим међународним финансијским институцијама (Међународна банка за обнову и развој, тј. Светска банка и Европска банка за обнову и развој - у даљем тексту: ЕБРД) ради обезбеђења недостајуће финансијске подршке започетом пројекту институционалне стабилизације. Пројекат институционалне стабилизације, је, у највећем делу, усмерен на јачање (прецизније, рестаурацију) финансијске способности Агенције, односно Фонда за осигурање депозита, како би иста била у могућности да испуњава своје, законом предвиђене, обавезе.

Полазећи од изнетог, Република Србија је закључила са Међународном банком за обнову и развој Споразум о зајму (Пројекат подршке Агенцији за осигурање депозита) дана 10. јула 2014. године и исти је потврђен Законом о потврђивању Споразума о зајму (Пројекат подршке Агенцији за осигурање депозита) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 10/14) - у даљем тексту: Споразум о зајму. Циљ овог пројекта јесте да се ојача финансијски и институционални капацитет Агенције, како би јој било омогућено да ефикасније извршава своје обавезе у погледу осигурања депозита и решавања проблематичних банака и како би ефикасно функционисала као један од централних учесника сигурносне мреже финансијског сектора.

Према потписаном Споразуму о зајму, кориснику зајма су одобрена новчана средства у износу од 200 милиона америчких долара, односно 145,3 милиона евра, при чему ће корисник зајма одобрена новчана средства искористити у складу са наменом истих. Сходно изнетом, Агенцији су до сада, односно Фонду за осигурање депозита стављена на располагање средства зајма у износу од око 109 милиона евра.

У сарадњи са Светском банком, а имајући у виду Заједнички акциони план међународних финансијских институција за подстицање раста у централној и југоисточној Европи (*Joint IFI Action Plan for Growth in Central and South-Eastern Europe*), ЕБРД, такође, тежи да допринесе стабилизацији финансијског сектора, што је резултирало закључивањем Уговора о зајму – Кредитна линија за Агенцију за осигурање депозита између Агенције и ЕБРД дана 23. октобра 2014. године. Овим уговором, Агенција је обезбедио „stand-by” кредит, уз државну гаранцију Републике Србије, у износу до 200 милиона евра, као подршку средствима Агенције у случају настанка осигураног случаја и исплате осигураних депозита.

Имајући у виду да је Законом о буџету Републике Србије за 2014. годину („Службени гласник РС”, бр. 110/13, 116/14 и 142/14) предвиђено издавање гаранције ЕБРД од стране Републике Србије, ради обезбеђивања „stand-by” линије за Агенцију, у износу до 200 милиона евра, дана 25. децембра 2014. године донет је Закон о потврђивању Уговора о гаранцији за кредитну линију за Агенцију за осигурање депозита између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 18/14).

У складу са поменутиим кредитним аранжманима, а имајући у виду резултате анализе предности и слабости бројних надлежности које су

додељене Агенцији постојећим законским решењем, Предлогом закона о Агенцији предлаже се смањење значајног броја надлежности исте, односно предвиђено је да Агенција остане надлежна за обавезно осигурање депозита, послове стечајног или ликвидационог управника у банкама, друштвима за осигурање и даваоцима лизинга. Поред наведеног, предвиђено је и да Агенцији буду додате сродне надлежности, попут управљања имовином пренетом у поступку реструктурирања банака у складу са предложеним законом и организовања фонда за заштиту инвеститора.

У складу са тим, оснивање банке за посебне намене и управљање банкама чији је акционар Република Србија, продаја акција банака у власништву Републике Србије, као и продаја друштвеног и државног капитала у друштвима за осигурање биће пренета у делокруг надлежности министарства задуженог за послове финансија, осим у прелазном периоду за поступке које је Агенција већ започела. Послове наплате потраживања, у име и за рачун Републике, укључујући и АП Војводину, Агенција ће спроводити у прелазном периоду само за преузета потраживања до дана ступања на снагу овог закона. Сагласно предложеном закону, послови администратора банке ће бити укинута.

Надлежност Агенције за реструктурирање банака, као и за спровођење теста најмањих трошкова ће бити укинута. На тај начин ће се пословање Агенције поједноставити и свести на уобичајене послове који се обављају у упоредној пракси, чиме ће се испунити један од принципа ефикасног система осигурања депозита прописаног од стране Базелског комитета за супервизију банака и Међународног удружења осигуравача депозита, односно јасно дефинисан циљ доприноса финансијској стабилности и заштити депонената.

За разлику од постојећег регулаторног решења, новопредложено прописује да Управни одбор Агенције има већину независних чланова, односно три од укупно пет чланова. Независне чланове предлаже министарство надлежно за послове финансија, уз претходно прибављену сагласност НБС. Преостала два члана Управног одбора су представник Министарства финансија и представник НБС. На тај начин се постиже испуњење једног од принципа ефикасног система осигурања депозита којим се уређује управљање осигуравачем депозита, односно да осигуравач мора бити оперативно независан, транспарентан, одговоран и заштићен од неоправданог политичког утицаја и утицаја банкарског сектора.

Напред изложен састав Управног одбора Агенције произлази из чињенице да средства Фонда за осигурање депозита припадају осигураним депонентима и у складу са тим, предвиђено законско решење не прописује да Агенција има статус јавне агенције. Укидањем статуса јавне агенције доприноси се испуњењу принципа ефикасног система осигурања депозита којим се уређује управљање осигуравачем депозита тако што се обезбеђује његова оперативна независност и укида могућност спољашњег утицаја на одлуке Агенције. Оваква промена статуса Агенције прописана је и као обавеза Републике Србије, према уговору којим је одобрена кредитна линија од стране ЕБРД, а ради обезбеђивања „*stand-by*” линије за потребе финансирања Фонда за осигурање депозита. Истовремено, предложени третман Агенције представља и препоруку техничке мисије Међународног монетарног фонда (у даљем тексту: ММФ).

Према Уговору о кредитној линији потписаним са ЕБРД, договорена је и измена организационе структуре и систематизације послова у Агенцији ради усклађивања са најбољом међународном праксом и принципима ефикасног система осигурања депозита. На тај начин, претпоставка је да ће се обезбедити услови за постизање оперативне независности и транспарентности Агенције, а када буде донет метод за наплаћивање премије осигурања на основу

ризичности пословања појединачне банке, допринеће се и сузбијању моралног хазарда што представља један од темељних принципа ефикасног система осигурања депозита.

У складу са тим, такође, према предложеном законском решењу предвиђено је да Агенција може имати једног директора или два или више директора који чине Одбор директора. Сагледавањем свих расположивих информација и података, пожељно је да сви чланови Управног одбора изгласају Одбор директора, на иницијативу било ког члана Управног одбора Агенције. Техничком асистенцијом ЕБРД предвиђено је оптимално решење и у првој фази асистенције ће бити предложено решење колегијалног органа. Предложено законско решење, такође, значајну пажњу посветило је и питању финансирања Агенције. Наиме, досадашњим решењем, финансирање најважнијих активности Агенције није било прецизно регулисано законима којима су Агенцији додељене надлежности, изузев накнаде за активности у поступку стечаја или ликвидације банака и друштава за осигурање. У случају недостатка средстава за обављање активности, важећа регулатива предвиђа да се Агенција финансира из буџета Републике Србије или да се за те намене Република Србија задужи, сагласно донетој одлуци Владе. Имајући у виду чињеницу да, сагласно актуелном законском решењу, Агенција управља банкама у власништву Републике Србије и да истовремено води рачуна о средствима која су намирена из процеса стечаја и ликвидације банака и друштава за осигурање и депонује их, констатована је могућност постојања конфликта интереса. У складу са тим, предложеним Предлогом закона прописано је издвајање средства из Фонда за осигурање депозита у износу који на годишњем нивоу неће прелазити износ од 1,7% средстава прикупљених у посматраном периоду по основу уплате редовне премије осигурања депозита за покриће трошкова у вези са новопреложеним активностима Агенције и на основу потребних измена у организационој структури и систематизацији послова. Поред поменуте накнаде, Предлогом закона предвиђено је и да ће Агенција, до окончања продаје акција банака чији је акционар Република Србија започетих до дана ступања на снагу овог закона, имати право на накнаду у износу до 0,1% постигнуте продајне цене акција, о чему одлуку доноси Влада. Агенција, такође, наставља да спроводи и поступке наплате потраживања у име и за рачун Републике Србије, укључујући и Аутономну покрајину Војводину, започете до ступања на снагу овог законског решења и за то прима накнаду од 3% од наплаћеног износа.

Предлогом закона уводи се и обавеза сачињавања годишњих финансијских извештавања Агенције у складу са законом којим се уређује рачуноводство, као и ревизију тих извештаја у складу са законом којим се уређује ревизија финансијских извештаја. Агенција има интерног ревизора који обавља послове интерне ревизије, а кога бира Управни одбор, на предлог директора и који за свој рад одговора Управном одбору Агенције.

Решавањем наведених проблема постиже се реформисање система осигурања депозита на начин који обезбеђује да тај систем буде ефикасан у смислу препорука Базелског комитета за супервизију банака и Међународног удружења осигураваача. Истовремено, поједине надлежности које нису уско повезане са осигурањем депозита и очувањем финансијске стабилности се измештају из делокруга надлежности Агенције чиме се значајно поједностављује њено пословање и уједно извршавају активности које проистичу из уговора са Међународном банком за обнову и развој, Европском банком за обнову и развој и препорука техничке мисије ММФ.

Полазећи од свега наведеног, а имајући у виду да је Агенција већ уређена Законом, промене које се тичу уређења исте и којима се мења више од

половине чланова основног прописа, морају бити спроведене доношењем новог закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНСТИТУТА

Чланом 1. дефинисан је начин организовања Агенције као самосталног правног субјекта са седиштем у Београду, која обавља послове утврђене овим и другим законом и функционално је независна од било ког државног органа.

Чланом 2. утврђени су послови које Агенција обавља и то: обавезно осигурање и исплата осигураних депозита, управљање имовином пренетом у поступку реструктурирања банака, функцију стечајног или ликвидационог управника у банкама, друштвима за осигурање и даваоцима лизинга и организовање фонда за заштиту инвеститора.

Чланом 3. уређује се питање статута Агенције.

Чланом 4. одређено је да се на права, обавезе и одговорности из радног односа запослених у Агенцији примењује закон којим се уређују радни односи, као и да се Агенција не сматра корисником буџетских, нити јавних средстава у смислу закона којим се уређују јавне набавке у случају избора банке исплатиоца на начин дефинисан законом којим се уређује осигурање депозита, закона којим се регулише рад јавних агенција, прописа којима се ограничава број запослених у јавном сектору, као и прописа којима се уређује буџетски систем.

Чланом 5. ближе се уређује обављање послова осигурања депозита.

Чланом 6. ближе се уређује управљање имовином пренетом у поступку реструктурирања банака.

Чланом 7. утврђују се средства која Агенција користи за свој рад, и то: фонд средстава за осигурање депозита, фонд средстава за заштиту инвеститора, средства која Агенција користи за обављање послова из члана 2. став 2. Предлога закона, као и средства која Агенција користи за обављање послова из прелазних одредби предложеног Предлога закона. За покриће оперативних трошкова Агенције у вези са пословима који се односе на осигурање депозита издвајају се средства фонда за осигурање депозита, и то у износу који на годишњем нивоу не прелази износ од 1,7% средстава прикупљених у том периоду по основу уплате редовне премије. Агенција средства за обављање послова из члана 2. овог закона обезбеђује из прихода које оствари својим пословањем, накнада за обављање послова из члана 2. став 2. тач. 2) и 3) овог закона, донација, буџета Републике Србије, задуживањем у земљи или иностранству и на други начин.

За износ вишка прихода над расходима, односно вишка расхода над приходима оствареног пословањем средствима фонда за осигурање депозита и утврђеног у складу са одредбама закона којим се регулише рачуноводство, врши се увећање, односно умањење тог фонда.

Фонд за осигурање депозита, такође, не сматра се обвезником Републике Србије у смислу позитивних пореских прописа.

Чланом 8. утврђено је да је Агенција дужна да средства из члана 7. став 1. тач. 1) и 2) овог закона држи на посебним рачунима отвореним код НБС. Динарска средства Агенција улаже у дужничке хартије од вредности које издаје Република Србија или НБС, а девизна средства из тог става НБС, на основу уговора закљученог са Агенцијом и по налогу Агенције, улаже у своје име, а за рачун Агенције, у стране хартије од вредности или их полаже као депозит код страних банака у складу са политиком управљања девизним резервама.

Чланом 9. утврђено је да, у случају када средства Агенције из члана 7. став 1. тачка 1) Предлога закона нису довољна за обављање послова Агенције, Влада је дужна да по хитном поступку, на захтев Агенције, донесе одлуку о обезбеђивању средстава из буџета Републике Србије или њеним задуживањем у земљи и иностранству на основу акта Народне скупштине и у складу са законом о буџету и законом којим се регулише јавни дуг.

О конкретном износу задужења Републике Србије за овако утврђене намене одлучује Влада.

Чланом 10. прописују се органи управљања Агенције: Управни одбор и директор. Агенција може имати једног или два или више директора који чине Одбор директора, а о чему одлуку доноси Управни одбор.

Чланом 11. уређено је питање Управног одбора. Управни одбор има пет чланова од којих су три члана независна.

Чланове Управног одбора именује и разрешава Влада, и то:

1) једног члана – представника министарства надлежног за послове финансија, на предлог тог министарства;

2) једног члана – представника НБС, на предлог НБС;

3) три независна члана – које именује Влада, на предлог министарства надлежног за послове финансија, уз претходно прибављену сагласност НБС.

Независне чланове Управног одбора разрешава Влада на предлог министарства надлежног за послове финансија, односно НБС уз обавезно претходно прибављање позитивног мишљења институције која није предложила разрешење.

Мандат чланова Управног одбора је четири године, с правом поновног избора на мандат од годину дана.

Управни одбор већином гласова укупног броја својих чланова бира за председника Управног одбора лице из реда независних чланова.

Чланом 12. одређено је која лица и које услове иста морају испуњавати како би могли бити предложени за чланове Управног одбора.

Чланом 13. одређене су надлежности Управног одбора. У ст. 2. и 3. овог члана одређен је начин одлучивања Управног одбора, док је ставом 4. предвиђена могућност присуства седницама и стручњака који могу помоћи члановима Управног одбора у раду и доношењу одлука на седницама истог, али без права гласа.

Чланом 14. уређује се накнада чланова Управног одбора.

Чланом 15. одређују се лица која не могу имати акције, оснивачке улоге ни дужничке хартије од вредности банака, других финансијских институција, друштава за ревизију или других правних лица са којима Агенција сарађује у обављању послова из своје надлежности. Ставом 3. овог члана се дефинише садржина изјаве која ће служити као писани доказ о постојању чињеница дефинисаних у ставу 1. овог члана.

Чланом 16. уређују се разлози за престанак функције чланова Управног одбора и поступак престанка функције давањем оставке од стране члана Управног одбора.

Чланом 17. уређује се питање разрешења чланова Управног одбора.

Чланом 18. уређује се питање именовања директора Агенције на основу спроведеног јавног конкурса, мандата и услова које лице мора испуњавати да

би било именовано. Према предложеном законском решењу предвиђено је да Агенција може имати једног директора или два или више директора који чине Одбор директора. Пожељно је да сви чланови Управног одбора изгласају Одбор директора и то на иницијативу било ког члана Управног одбора Агенције, с обзиром на то да је техничком асистенцијом ЕБРД предвиђено оптимално решење, сходно чему ће у првој фази асистенције бити предложено решење колегијалног органа.

Чланом 19. уређују се надлежности директора Агенције.

Чланом 20. утврђује се да Агенција, запослени у Агенцији, чланови Управног одбора Агенције и лица која по налогу Агенције врше дужности утврђене законом, не одговарају за штету која настаје вршењем тих дужности, осим ако се не докаже да је штета проузрокована услед непостојања пажње доброг стручњака код запосленог у Агенцији.

Чланом 21. уређује се извештавање Агенције.

Чланом 22. утврђено је да се годишњи финансијски извештаји Агенције сачињавају у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

Чланом 23. утврђено је да се ревизија годишњих финансијских извештаја Агенције врши на начин утврђен законом којим се уређује ревизија финансијских извештаја којом приликом Управни одбор обезбеђује и додатну израду посебног извештаја ревизије у вези са пословањем фонда за осигурање депозита. Агенција бира спољног ревизора са листе спољних ревизора који су овлашћени да врше ревизију финансијских извештаја банке, а коју објављује НБС.

Чланом 24. утврђује се да Агенција има интерног ревизора, кога бира Управни одбор, на предлог директора и који за свој рад одговара Управном одбору.

Чланом 25. уређује се тајност података.

Чланом 26. уређује се сарадња са страним и домаћим регулаторним телима у обављању послова Агенције.

Чланом 27. уређује се да ће Агенција послове које обавља у складу са Законом о Агенцији („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10), а које не обавља у складу са одредбама овог закона, наставити да обавља до њиховог преузимања од стране министарства надлежног за послове финансија, односно другог надлежног органа, у складу са Предлогом закона.

Чланом 28. одређен је рок у коме ће чланови Управног одбора бити именовани, као и период на који се именују. Истовремено, овим чланом утврђен је и рок у коме ће министарство надлежно за послове финансија спровести поступак избора и предлагања Управном одбору Агенције кандидата за директора, као и рок у коме је Управни одбор дужан да именује директора. Министарство финансија покреће избор и предлаже Влади поступак из ст. 2. и 4. овог члана предложеног законског решења, односно избор и поступак за избор независних чланова Управног одбора Агенције и директора., а који ће бити спроведен у складу са документацијом и поступком који је договорен са Светском банком, ЕБРД и ММФ током преговора са међународним финансијским институцијама у протеклом периоду.

Изнето је детаљније разрађено кроз потписани Споразум о зајму између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, као и Уговор о зајму – Кредитна линија за Агенцију потписаног између Агенције и ЕБРД, а са чиме су упознате све међународне финансијске институције.

С тим у вези, на 22. седници Управног одбора Агенције која је одржана 25. новембра 2014. године, чланови Управног одбора су разматрали Правилник о избору и именовању директора Агенције који је том приликом, у начелу усаглашен, али је Управни одбор стао на становиште да је упутно поменути правилник изгласати након усвајања сета финансијских закона, а у оквиру које је предвиђено и усвајање новог закона о Агенцији.

Органи управљања именовани у складу са важећим законом обављаће послове Управног одбора и директора Агенције до именовања нових органа управљања.

Чланом 29. утврђено је да је Агенција дужна да донесе статут у року од 30 дана од именовања Управног одбора, при чему до доношења новог статута, постојећи статут и други општи акти Агенције остају на снази, ако нису у супротности са овим предлогом закона.

Чланом 30. одређено је да даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о Агенцији („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10).

Чланом 31. одређено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а почеће да се примењује од 1. априла 2015. године.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна финансијска средства из буџета Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се овај закон донесе по хитном поступку, у складу са одредбом члана 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст), будући да је Република Србија, закључивањем и потврђивањем међудржавног Споразума о зајму (Пројекат подршке Агенцији) са Међународном банком за обнову и развој, који је споразум већ у реализацији, као и Уговора о зајму (кредитној линији за Агенцију) са ЕБРД, преузела обавезу и одговорност реформе одређеног броја прописа који регулишу финансијски систем земље, између осталог и овог закона, у циљу унапређења стабилности и перформанси финансијског сектора Републике Србије и, посредно, њене свеукупне економије. Република се првобитно обавезала да ће поменута реформа бити спроведена закључно са завршетком 2014. године, али је, још пред крај прошле године, у споразуму са поменутиим институцијама, тај рок продужен до краја јануара 2015. године.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

У изради овог закона узета су у обзир искуства у примени постојећег Закона о Агенцији, упоредноправна решења, искуства стручњака у области коју регулише закон (стручњаци из домаћих институција, банака и међународних финансијских организација), као и практична искуства из примене не само одредаба овог закона, већ и целокупног регулаторног оквира који се тиче повезане примене одредаба закона којима се регулишу банке, поступци стечаја и ликвидације банака и друштава за осигурање, система осигурања депозита и, нарочито, искуства из поступака решавања проблематичних банака у претходном периоду уследилем након избијања глобалне финансијске кризе, чије су се последице неизоставно до одређене мере рефлектовале и на стабилност финансијског система земље. Посебно је потребно напоменути да је предлагање овог, новелираног закона само део свеобухватне реформе прописа који регулишу реструктурирање (проблематичних) банака, стечаја и

ликвидације истих, као и система осигурања депозита и, сходно, дефинисања улоге Агенције у таквом, новом окружењу. Додатно је потребно истаћи да је предложена, свеобухватна реформа (укључујући и овај предлог закона) резултат скоро већ двогодишњих напора уложених од стране надлежних институција земље (посебно НБС и министарства надлежног за послове финансија), координираних, између осталог, и са релевантним међународним финансијским институцијама (посебно ММФ, Светском банком и ЕБРД, којом приликом су, са свима њима, или склопљени или би ускоро требало да буду закључени одговарајући финансијски аранжмани на основу принципа предметне регулаторне реформе).

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

- прешироко, тиме и не оптимално са аспекта ефикасности, дефинисани послови и надлежности Агенције, од којих одређени и нису сродни са основном улогом Агенције (осигурањем депозита) и имају тенденцију да је могу довести и у ситуацију постојања сукоба интереса;

- недовољно рационална (због претходно дефинисаног проблема) и, до одређене мере, превазиђена организациона и функционална организација Агенције;

- недовољно и непрецизно дефинисани принципи неопходни за остваривање што самосталније и независније позиције и пословања Агенције као једног од носилаца стабилности финансијског система земље;

- недовољно ефикасан поступак вођења и окончања поступака стечајева и ликвидације банака и друштава за осигурање, те тиме и намирења поверилаца;

- потреба за унапређењем обезбеђењем економске добробити грађана и привреде Републике.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Основни циљеви које би нови закон требало да реши би били следећи:

- (ре)фокусирање Агенције на своју основну, суштинску функцију: ефикасно вођење и спровођење система осигурања депозита у Републици;

- у циљу што оптималније реализације суштинске функције Агенције, измештање одређених, не толико сродних делатности (примера ради, управљање банкама у којима је Република акционар, управљање и реализација лоше активе банака преузета у име и за рачун Републике, и томе слично) из надлежности Агенције, али у складу са прелазном одредбом по којој ће већ одређени започети поступци, где је то рационално, бити настављени од стране Агенције до њиховог окончања како би се избегао период недефинисаних надлежности за спровођење истих, итд.;

- реорганизација Агенције, као и редефинисање њеног пословног модела, у складу са што скоријим остварењем њене суштинске функције, као и у складу са најбољим међународним стандардима за институције овог типа;

- у складу са циљем из претходне тачке, оптималан степен осамостаљења статуса, одлучивања и пословања Агенције, као једног од три основна стуба (поред НБС и Владе, прецизније министарства задуженог за послове финансија) одржавања и унапређења стабилности финансијског система Републике;

- унапређење квалитета реализације поступака стечаја и ликвидације банака, друштава за осигурање и давалаца финансијског лизинга, као и њихове

ефикасности и брзине, што би, без сумње, имало вишеструко позитивне ефекте на унапређење правне и економске извесности наплате потраживања у Републици и тиме подигло степен укупне привредне конкурентности, допринело убрзању економских и финансијских токова и свим везаним перформансама укупног привредног система земље и његовој атрактивности у смислу привлачења нових инвестиција и финансијских средстава уопштено; ова тачка укључује и што квалитетнију и ефикаснију улогу Агенције унутар новог регулаторног оквира реструктурирања банака у складу са новелираним предлогом закона којим се уређују банке; и

- под претпоставком реализације суштинске улоге Агенције, могућност престанка наплате премије осигурања депозита од банака у предвиђеном периоду (почетак 2025. године), што би имало коначан, позитиван преливајући ефекат и на грађане и привреду Србије.

3. Друге могућности за решавање проблема

Имајући посебно у виду чињенице истакнуте у уводном делу овог одељка IV, као и комплексност решавања напред наведених проблема, веома је тешко дати било коју другу образложену и реалистичну алтернативу.

4. Зашто је доношење закона најбоље за решење проблема

С обзиром да је Агенција иницијално (још с краја осамдесетих година прошлог века, а у данашњој форми, више или мање, од 2005. године) основана и уређена законом, промене које се тичу њеног уређења и којима се мења више од половине чланова основног прописа, такође морају бити спроведене доношењем новог закона.

5. На кога ће и како највероватније утицати решења у закону?

Предложена законска решења, а на основу свега напред наведеног, имаће првенствени и присутан утицај примарно на саму Агенцију, али неспорно и на организацију и функционисање НБС, министарства надлежног за послове финансија, а изведено и такође присутно и позитивно на целокупан банкарски систем земље и његове клијенте било да су физичка (грађани) или привредна, односно правна лица. Предложена решења ће имати утицај и на свеукупне економско финансијске токове у земљи, као и њен ефикаснији развој.

6. Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)?

Не би се могло експлицитно рећи да ће примена новелираног закона „створити” трошкове грађанима и привреди, с обзиром да Агенција још по законском решењу из 2005. године наплаћује премију осигурања депозита банкарском сектору (за шта би се могло рећи да је посредан трошак за грађане и привреду земље). Имајући у виду, међутим, да је предлогом закона повећана стопа редовне премије, као и да су прецизирани основи за обезбеђење средстава неопходних за покривање оперативних трошкова Агенције из њених законом утврђених надлежности, може се констатовати да ће применом закона доћи, до одређене мере, до посредног повећања трошкова за грађане и привреду Републике, али уз читав низ других решења која би у средњем року требало да доведу до унапређења њихове економске добробити и ултимативног минимизирања тих трошкова. Са друге стране, предложеним законским решењима сврха је искључење, тј. минимизирање директних трошкова грађана и привреде кроз предвиђене механизме потенцијалне и само

крајње финансијске асистенције буџета земље за очување финансијске стабилности.

7. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће створити?

Уверени смо да је из свега напред наведеног одговор неспоран. Да, позитивне последице доношења закона ће оправдати трошкове, с обзиром на то да ће систем осигурања депозита постати ефикаснији, чиме ће се ојачати финансијска стабилности и заштита депонената, да ће поступци вођења и окончања поступака стечаја и ликвидације банака и финансијских институција постати ефикаснији, да ће се квалитативни и квантитативни капацитети Агенције подићи на виши ниво, те да ће све то, заједно, неспорно допринети додатном привлачењу штедње у банке, њеном оптималном преусмеравању у развојне пројекте (у складу са осталим мерама Владе и централне банке), привлачењу домаћих и страних инвестиција у српску привреду и на тај начин унапређењу опште економске добробити у земљи.

8. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Не непосредно, с обзиром на то да се закон односи на Агенцију, али посредно, а имајући у виду све напред помињане позитивне ефекте регулаторне реформе, укључујући и реорганизацију и редифинисање улоге Агенције, законска решења и њихова доследна примена имаће неспорно и те какав позитиван ефекат на повећање тржишне конкуренције у финансијском сектору, оснивање нових привредних субјеката и унапређење пословних перформанси постојећих и тиме повећање запослености у Републици.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону?

Све надлежне институције су учествовале заједно, као што је напред поменуто, са партнерима из сектора међународних финансијских институција у дефинисању реформе целокупног сета финансијских закона, укључујући и овај закон, који је потом био стављен и у поступак јавне расправе у периоду од 20 дана (од 26. децембра 2014. године до 14. јануара 2015. године).

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа?

Све надлежне институције (Агенција, НБС, као и Влада преко министарства задуженог за послове финансија), кроз међуинституционалну сарадњу, сходно предложеним законским решењем, ће бити обавезне за предузимање низа различитих мера и активности.

Пре свега, у предложеним роковима ће бити донети подзаконски акти, од којих је први Правилник о избору директора Агенције, а који је већ био предмет разматрања и дискусије између чланова Управног одбора Агенције, као надлежног тела за доношење истог, али је усвојен став да се, у начелу усвојени, Правилник изгласа по доношењу новог закона о Агенцији. По именовану нових чланова Управног одбора Агенције, сагласно предложеном законском решењу, предвиђено је да се уреди Статут Агенције.

Министарство финансија (Сектор за финансијски систем), као ресорно министарство за праћење рада Агенције, у наступајућем периоду је, а у складу са потписаним Споразумом о зајму између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, предвиђено да буде подржано повећањем броја

радно ангажованих лица. Наиме, према Споразуму о зајму који је одобрен као капитална подршка Агенцији, односно Фонду за осигурање депозита са циљем успостављања стабилности финансијског система Републике Србије, релевантним одредбама прописана је техничка подршка за Министарство финансија и то надлежну секторску јединицу, а која се односи на подршку изградњи (људских) капацитета у циљу преузимања дела актуелних надлежности Агенције (нарочито праћења пословања банака у којима је Република Србија власник капитала, затим, спровођења поступка приватизације банака у којима удео у власништву има Република Србија и слично).

У складу са тим, дефинисани су услови које потенцијални кандидати морају испуњавати и, сходно томе, објављивање огласа се очекује у најскоријем периоду. Предвиђено је да буду ангажована како лица правне струке са искуством у финансијама, тако и економске струке, кредитно-финансијски аналитичари, такође, са адекватним искуством.

Поред техничке асистенције у Министарству финансија, изградња кадровске структуре предвиђена је и за Агенцију и то како Споразумом о зајму закљученим између Републике Србије, тако и Уговором о кредиту закљученим између Агенције и ЕБРД.

Асистенција пројектно ангажованих лица би требала да допринесе институционалној изградњи поменутих институција, те ремоделирању постојећих кадровских решења која ће обезбедити спровођење предложених законских решења и створити базу за наставак функционисања у складу са истим, али и примени најбољих ино-искустава и ино-праксе.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О АГЕНЦИЈИ ЗА ОСИГУРАЊЕ ДЕПОЗИТА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

**1. Овлашћени предлагач прописа - ВЛАДА
Обрађивач - МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА**

2. Назив прописа

Предлог закона о Агенцији за осигурање депозита / *Draft Law on Deposit Insurance Agency*

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односи на нормативну саржину прописа

Споразум о стабилизацији и придруживању, Поглавље III - Пружање услуга и Наслов VIII - Политике сарадње, члан 91. Банкарство, осигурање и финансијске услуге

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Општи рок за усклађивање законодавства према члану 72. Споразума.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Делимично испуњена

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Потпуно усклађивање ће бити извршено у року предвиђен чланом 8. ССП-а.

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

3.9.1. Банкарство

У НПИ одређена усклађивања домаћих прописа са правним тековинама ЕУ из области осигурања депозита планирана су за четврто тромесечје 2014. године у оквиру пакета измена прописа који се односи на опоравак и решавање питања проблематичних банака.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

Уговор о функционисању Европске уније, Део трећи, Наслов IV- Слободно кретање лица, услуга и капитала.

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

Важећи Закон о Агенцији за осигурање депозита није био предмет усклађивања са директивама ЕУ.

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

Нема

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

Нема

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Нема

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

Предлогом закона о Агенцији за осигурање депозита не врши се пренос одредби секундарног извора права ЕУ.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не